

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 40 cor. (20 Lei)
Pe 1/2 de an 20 cor. (10 Lei)
Un număr 80 fileri (40 bani)

lese odată la săptămână.

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos.
Director: **Alexandru Lupeanu Melin**, deputat.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 1 cor., a două și a treia oră 80 fil

Lucrările Parlamentului

Căderea Guvernului Brătianu. — Formarea blocului parlamentar. — Greutățile întâmpinate de guvernul Vaida-Voevod. — Iscălirea păcii. — Unirea cea mare — Glasul poporului în parlament. — Nădejdi de mai bine.

Neamul nostru românesc are acum la București o adunare națională statornică, numită Parlament. Această adunare e împărțită în două case, în Cameră și în Senat. În Cameră se sfătuiesc împreună deputații, iar în cealaltă casă senatorii, adică bătrânii Neamului. Se mai numesc acestea adunări și Corpuri Legiuitoare, pentru că menirea lor este să pertracteze și să voteze legi, după cari să se cărmuiască țara.

Parlamentul dela București este acum al întreg Neamului românesc, pentru că toate ținuturile românești au trimis deputați și senatori într'ansul. El este prin urmare Parlamentul României întregite. Știm cu toții, că această înaltă Adunare Națională a început să lucreze încă din luna Noemvrie a anului trecut. Va să zică, se implinesc acuși trei luni de zile de când s'a deschis Parlamentul dela București. Avem deci tot dreptul să ne întrebăm: ce-a făcut în această vreme Adunarea noastră națională? Cum a fost întrebuințat timpul de aproape trei luni de când deputații și senatorii se sfătuiesc în Corpurile Legiuitoare din Capitala țării? Această întrebare nu ne-o punem numai noi aici, în gazetă, ei o auzim, că se

pune pretutindeni și se silesc să-i dea răspuns și oameni de bună credință și cei de rea credință. Unii, cei buni, judecă cu bunăvoință și cu încredere în trimișii de astăzi ai Neamului; ceilalți se silesc să tulbure încrederea multimilor în Adunarea de-acum și vreau să o arete, ca nefiind la locul ei.

Noi am dori în acestea rânduri să arătăm adevărul și să încreștăm lucrurile așa cum sunt, ca cetitorii noștri să-și poată face o icoană limpede asupra treburilor politice din Parlamentul României Mari. Iată deci-cum se înfățișează lucrurile de până astăzi ale Adunării Naționale:

Înainte de ce s'ar fi făcut alegerile de deputați și de senatori pentru Parlament, cărma României o avea în mână guvernul d-lui Ion I. C. Brătianu. Acest guvern s'a sprijinit pe *partidul liberal*. Această tovarășie de oameni politici a condus Țara românească multă vreme și în multe rânduri. Membrii partidului liberal sunt în deosebi boeri, sau alți oameni bogați, ori cu slujbe înalte. Dânșii au făcut mult bine țării în trecut, dar, dupăcum spun cei cari li eunose mai bine din vechiul regat, liberalii au tras focul tot cam la

oala lor și au căutat să se întărească mai mult pe dânșii și pe oamenii lor. Din putere s'au înfruptat adeseori, ori poate totdeauna, cu preamultă lăcomie. Și pentru lucrul acesta au apucat să-i urască în deosebi sărăcimea și taberele celor mulți.

Prin urmare, când România Mare era făcută și când urmă, ca țara să aibă o cărmuire, care să fie a tuturor Românilor, nimenea nu mai vrea să știe de guvernul liberal, ci toată lumea doria ca frânele țării să apuce pe mâni mai curate și mai cu tragere de inimă față da nevoile tuturor.

Liberalii au pierdut mult din trecerea lor și pentru cuvântul, că ei nu voiau să iscălească pacea cu Austria, pe care ne-o cereau Alianții noștri cei puternici dela Sfatul Păcii din Paris. Dânșii ziceau, că decât să iscălim o pace, care ne aduce anumite pierderi în Bănat, mai bine să ne gătim iarăș de război. Dar, fiindcă acest nou război ar fi însemnat să ne punem împotriva lumii întregi, chiar și a tovarășilor noștri de ieri, și fiindcă neiscălirea păcii cu Austria ar fi îmbucurat mai ales pe dușmanii noștri de peste Tisa, de peste Nistru și Dunăre (Bulgarii), căci ne-ar fi văzut învrăjbiți cu toată Europa, — toate celelalte partide politice s'au declarat *contra liberalilor*.

Aceasta era starea politicii românești chiar pe când s'a deschis Parlamentul. Țara, va să zică,

nu avea cărmuire, căci liberalii nu mai puteau rămânea la guvern, nici nu le da mâna s'o mai facă, după ce au ieșit bătuti din alegeri. Așadară Parlamentul cel nou, chemat la București, pe ziua de 20 Noemvrie 1919, a trebuit să facă mai întâi un guvern din sânul său. Însă lucrul acesta nu era tocmai ușor. În parlament s'au trezit deodată față în față o seamă de partide, destul de multe, cari însă nici unul nu era atât de tare, încât singur să poată lua cărma în mână. Cel mai numeros era al nostru, al Ardelenilor cu 161 de deputați și cu vre-o 68 de senatori. Așadară s'au pornit înțelegerile între feliuritele partide. Acestea înțelegeri au ținut destul de îndelungat, până când la urmă s'a închiegat o tovarășie mare, numită *Blocul parlamentar*, format din *ardeleni, bucovineni, basarabeni, țărăniști* din vechiul regat și *naționaliști democrați*, tot deacolo.

Dupăce s'a format blocul trebuiau aleși miniștrii, cari să iee în mâinile lor guvernul. Lucru foarte greu și acesta, fiindcă oamenii partidelor numite din bloc nu au mai fost miniștrii, deci nu se prea îmbiau la un lucru cu atâta răspundere. În ceea din urmă guvernul s'a alcătuit în frunte cu d-l *Alexandru Vaida-Voevod*, fruntaș ardelean de al nostru.

În fața d-lui Vaida s'au ivit noi năezuri. Nu găseă un om pentru ministerul de interne, cel mai greu și mai cu răspundere

minister dintre toate. S'a făcut încercarea cea dintâi cu *Generalul Averescu*, om cu foarte multă trecere la popor și la oștire în vechiul regat. Dar d-l Averescu nu voia să recunoască alegerile făcute și avea de gând să facă alte alegeri, adică să imprăstie Parlamentul. Inșă d-l Iorga și împreună cu domnia sa aproape întreg parlamentul socotea, că Parlamentul a fost bine ales și e bun Parlament. *Generalul Averescu* a plecat din minister. Deci alte greutăți și năcazuri. A fost ales în locul său doctorul *Nicolae Lupu*. Guvernul a putut deci să se alcătuiască abia târziu.

Intr'acea Parlamentul își începă lucrările sale. Ministrul președinte dl *Alexandru Vaida* a înfățișat planul de lucru al guvernului și al Blocului, pe care se sprijinește, spunând că cea dintâi lucrare pe care o face este *iscălirea păcii*.

Lucrul acesta n'a fost pe placul partidului liberal și a domnului *Brătianu*, care a ținut o cuvântare de două zile, în care a vorbit în potrivă iscăliirii. De părerea sa au fost și unii dintre

bănățeni, cari s'au lipit de liberali.

În legătură cu iscălirea păcii și cu planul de muncă al guvernului s'au ținut multe și lungi ședințe parlamentare.

Cu puțin înainte de Crăciun Corpurile Legiuitoare au votat *Unirea cea mare* și deplină a tuturor țărilor locuite de Români, înscriind astfel între legi sfința României întregite. Cel mai înălțător și cel mai fericit fapt din toată viața de până acum a Neamului nostru. Tot în aceleași zile au mai fost votate câteva legi mai arzătoare pentru unirea bunului mers al țării.

Acestea s'au făcut până în sărbătorile Crăciunului. Pe lângă multe comunicări, adică aduceri la cunoștința Parlamentului și al țării a multor năcazuri și greutăți pe cari le are țara și poporul în pragul dintre război și pace.

Așadar: Parlamentul acesta a dat mai întâi țării un guvern, o cărmuire de oameni esțiți din mulțime, cari au cel mai curat gând de-a face bine și de-a scoate țara din greutățile în cari se află. Al doilea, a iscălit

pacea cu Austria, prin ceea ce a înlăturat primejdia unui război nou și a îndujmănirii chiar cu Aliții, cu tovarășii noștri de ieri. Al treilea, a votat legile Unirii tuturor Românilor. Al patrulea a dat glas poporului în conducerea țării prin trimișii săi.

Urmează acum, și s'a și început, desbaterea legilor celor mai arzătoare pentru întărirea României întregite și închiegare în stat mare și puternic.

Să fim deci cu răbdare și cu înțelegere a greutăților mari pe cari le-am moștenit din război și cari nu se pot șterge într'o clipă de geană, cum s'ar părea că așteaptă o seamă de nemulțămii.

Parlamentul s'a adunat cu gândul cel mai curat să lucreze. Să nu-l lipsim de încrederea noastră. Până acum a făcut ceea ce a fost mai de lipsă și ceea ce s'a putut face. Deacum înainte urmează să ne dea legile făgăduite în planul frumos și mare, cetit de dl *Alexandru Vaida* la înfățișarea sa înaintea Adunării Naționale.

Prietinii noștri jidani,

iarăși și-au arătat colții. *Cașerul* englezească „Times” scrie că a primit o scrisoare din Racia, scrisă în limba jidavească, în care un jidav anume *Abraham Bezale* președintele bolșevicilor jidani, se roagă de toți muncitorii și soldații evrei, să se ridice împotriva oștirii românești, care a unț Bessarabia cu România. Soarta unei jumătăți de milion de Evrei e în joc, cari vor să prefacă din Ruși sioboci Români fără drepturi. Toți evreii să ia arma în mână și să se lupte împotriva Românilor.

Ce zic la această Evrei noștri? Așa sunt ei de lipsiți de drepturi la noi în România mare? Că nouă ni s'ar pare, că au chiar mai multe drepturi decât Românii. Că nu? Că doară cine se înbogătește: Românii sau Evreii?

S'ar cuveni, ca Evreii noștri, dacă sunt oarecinești, și vreau să trăiască cu noi, să arete ce muncă încornorată spun frații lor din Rusia arătând adevărul.

Alfel, părerea noastră este, că cu Evreii n'o să putem ține bine la cârmă, pentru că prea sunt lacomi și prea ni-ar suge măduva din oase.

Volincuța cea hărnicuță.

— Frunză verde iarbă neagră,
Volincuța mea cea dragă
Ce ți-i cămeșuica neagră?
Ori săpunul s'a scumpit,
Ori cu apa te-ai sfădit,
Ori că lenea te-a nălnit?
Ori săpunul scumpu-ți-i,
Ori căldarea spartă-ți-i,
Ori vadul departe-ți-i,
Ori focul de ghiță ți-i?
— Frunză verde de dudău,
Bade, badișorul meu,
Cu lenea nu m'am nălnit,
Săpunul nu s'a scumpit,
Cu apă nu m'am sfădit,
Focul încă n'a ngețat.
Și căldarea nu s'a spart,
Dar mi-i apa presta mând:
Nam fost la pârâu de-o lund;
Și mi-i apa ntr'un tâpșan: 1)
Nam spălat cămeși de-un an.
— Volincuță, Volincuță!
Vad cât ești de hărnicuță:
Tu, decând te-ai maritat,
Mâna'n cofă n'ai băgat,
Pe dinuntru-i cu bureși.
Din afară-i cum o vezi:
Jur împrejur eu eres;

1) Tâpșan — loc înalt, deal;

Printre cercuri

Pui de iepuri;
Printre doage,
Pui de broaște;
Cat la blide
Prind a râde,

Cat prin blide-i mucegai,
Iar prin casă-i plin de scai...

Fata mării jucăușă,
Cu gunoiul pân' la usă,
Pune boii la tânjală

Și scoate gunoiu-afară:

Ori îl scoate, ori te lasă,

Că tot vei fi păcătoasă,

Cum ai fost la mă-ta-acasă!

Din culegerea de Satire (poezii satjoricoare) pop. a lui S. Fl. Marian.

O vorbă cumpănită.

Un tinăr povestește moșului său cu multă amărăciune despre beicisniciile și ticăloșiile oamenilor noștri. Ba că dascălul e netrebnic și nu luptă copiii, cum se cade. Ba că popa e nesăturat, că lui li trebuie tot pământul și numai din pricina popilor a ținut atâta timp bătaia. Ba că primarii și notarii noștri nu se pricep la conducerea treburilor. Ba că ai tăi sunt mai

râi decât străinii, că una zic și alta fac. Și așa mai departe, încât bietului moș stă să-i înghețe și pușnăul sânge ce-i mai rămăsese în vine.

Dela o vreme însă nu l-a mai putut auzi și i-a apus cu graiu domol și potolit, cum se cade unui bătrân lătept, următoarea întâmplare:

— Ascultă nepoate! Odată călătoriam printre ogoare și ponoare pe o arșiță cumplită de vară. Eram patru inși. Veniam dela un târg de țară de departe. Pământul se scorojește și crepase de atâta acceta, încât, dacă nu aveai grije, ușor îți puteai rupe piciorul în vre-una din multele crepături. Umbră, ca în palmă, nădărea pe toată întinderea aceea nemărginită de ogoare. Ba nici măcar un vântuleț să sufle ori o boare lină să adie. Nimic. Zăduf și pace.

Ne gândiam și dela o vreme ne-o și spuncam: Ce bine ar fi să dăm de vre-o fântăniță, ori de un pârâu măcar, să ne stămpărăm puțin setea, ori să

ne muicem măcar buzele fripte în apă.

Odată numai, iată că, vedeam chistând printre petricelele unei vălcele secătuite aproape de totul, o dără de apă. Bucuriam noastră. Ferim vre-o câțeva petre din cale și lăsam să se adune și să se limpezească puțin apa și sorbim cu lăcomie.

Nu ne-am îndestulit însă cu atâta. Credeam că pe aci, prin apropiere, trebuie să fie vre-un izvor cu apă mai recortorată. Vreme aveam destulă. Zăduf vară până seară. Ne luam pe vâlcea în sus și după umbra de un ceas, iată-ne la izvor. Când colo, ce să vezi? Izvor în izvor zăcea o mortăciună de fiară sălbatică. O fi împușcat cat-o cineva chiar acolo, ori va fi perit? Nu știm. Văzându-ne nu numai că ne-a trecut puțin de-a mai bea apă, dar ne-a scârbit cu totul, depărtându-ne tripiți și amariți.

Pe drum ne întrebam acum noi de noi: Nu ar fi fost mai bine să ne fim mulțumit cu apa din pârâu și să nu ne fi ostenit degeaba până la izvor?

Sărbătoarea Clujului, sărbătoarea neamului!

— Dela trimisul nostru. —

Popoarele nu trăiesc numai prin puterea brațelor și prin vitejia soldaților, ci mai vărtos prin cultură, prin iscusința lor în științe.

Credincioși acestei convingeri, am ținut dela începutul desrobirii noastre să ne înstăpănim asupra izvoarelor științei. Așa am pus mâna și pe cea mai înaltă școală ungurească din părțile Ardelene, pe *Universitatea din Cluj*, făcându-o românească pe vecie.

Deschiderea acestei Universități am sărbătorit-o în ziua de 1 Februarie!

Și cum deschiderea unei universități chiar și în timp de pace e un prilej deosebit de bucurie pentru un popor și o țară, — e firesc, dacă la deschiderea Universității din Cluj întreg neamul românesc simte o bucurie ce nu se poate scrie.

Nu e dar mirare, când la această sărbătoare a alergat toată lamura științei și scrișului românesc. Și nu e mirare, când tot acolo a grăbit cu drag să se înfățișeze însuși slăvita noastră

Familie Regală.

Știam, că Făuritorul României Mari, Maiestatea Sa Regele Ferdinand I. și Maica noastră bună și duioasă Regina Maria, cea născută în frumsețe, împreună cu viteazul nostru Prințipe Moștenitor Carol și cu Prințipesa Elisabeta, Cosânzeana intrupată a basmelor noastre, știam, că nu pot să nu se facă părtași bucuriei noastre.

Toți ziceam, că da, așa ar fi fost mai bine. Venind din așa mare depărtare, apa se aurățise de orice gust și miros rău până la noi și o puteam folosi în dragă voie.

Invață-te, deci, din întâmplarea aceasta, să nu cerești izvorul tainic al tuturor verbelor și faptelor omenești. Că ușor poți păți ea și noi. Ușor poți afla, că cuvintele și orânduile omenești cele mai frumoase au, ca izvor sufleteș, de multe ori sugerele cele mai urite. Fericiți cei ce aud bisetele și-l tău, fără să mai cante, decât-l tău și alții.

Iată, cuvântul meu bătrănesc la bătrânele tale tinerești!

Așa a încheiat moșul cuvântul său nepot.

Dr. Ioan Gheorgheanu,
profesor.

— Dar mai bine va fi, dacă voi înșira pe rând cele întâmplări, ca să nu mă încurc.

Progătiri.

Încă de Vineri, în Cluj, nu vedeai decât fețe vesele și *făfăiri de steaguri tricolore*. Și bună orânduială în toate.

Ziua I.

Iar Sâmbătă Clujul răsuna de trîmbițele muzica și ropotul pașilor cătănești. O fierbere între oameni cum rar se mai pomeneste. Indată după prânz au început trăsurile și automobilele să verse spre gară lume multă și aleasă, gata să facă primirea Prințului Carol.

Sosește Prințul.

La 2 ceasuri după prânz trenul Prințului intră în gară. Fanfara militară cântă Imnul regal, Prințul coboară tinerește din tren, trece în revistă trupele, primarul *Julian Pop*, îi urează bun sosit, — și iar începe goana furtunoasă a trăsurilor și automobilelor, ducând în oraș pe cel mai scump odor al neamului,

Nu mult după aceea a sosit trenul studenților din București, al deputaților, al ministrilor, aducând și pe *Mitropolitul Vasile Suciu și Miron E. Cristea*.

Maestățile Lor intră în Cluj.

Cătră 6 ceasuri gara Clujului gemea iarăș de lume. Ministrii noștri, trimișii țării aliate și ai universităților streine, generali, autoritățile, studențimea și soldații așteptau toți sosirea Familiei Regale. Când ceasul gării arată 6, între urale nesfârșite și furtunoase, și în sunetul Imnului regal iată că, intră falnic trenul, care ne aducea pe cel mai scump oaspeț, pe *Domnitorul nostru Rege Ferdinand, Regina Maria și Prințipesa Elisabeta*. Trenul oprește, garda regală se înșirue dealungul. Familia Regală coboară zimbitoare, dă mâna cu cel din apropiere, primește florile aduse, ca prinos de dragoste de doamnele române, urcă apoi în automobile, — ca dragostea și însuflețirea curată să-i petreacă în urale nesfârșite, pe subț cele 2 porți de triumf, până la sălașurile Lor. Două reflectoare mari, pe lângă miile de lămpițe electrice, Le luminau calea. În depărtare tunurile bubuiau a sărbătoare.

Ziua II.

În dimineața zilei următoare, *Duminică în 1 Faur și adevărată și de sărbătoare, în 7 și 1/2*

se slujiră 2 liturgii — una la biserica gr-or. unde a luat parte și *Familia Regală*, iar alta la biserica gr-cat., unde a slujit *I. P. S. Vasile al Blajului*.

Serbaron deschiderii.

Încă în timpul liturgiei cei poftiți începură se curgă spre Universitate. Aici toate erau numai o podoabă: treptii, foisorii, dar mai ales însuși Aula, adevăc sala unde avea să se facă deschiderea. La 9 ceasuri intră în aula cei doi Mitropoliți în odăjdii, ca la câteva clipe apoi să se deschidă larg ușile pentru primirea Maestăților Lor. Și cum Aula era plină, tixită de autorități, trimișii statelor și universităților străine, de profesori, de studenți și de studente, strigătele de sfântă însuflețire, de „*Să trăiască!*” și „*Ura, ura, ura!*”, păreau că nu mai conțeneșc.

Cuvântarea de deschidere o rostește *Valer Brantșce*, arătând însemnătatea zilei.

Cuvântul Regelui.

Urmează discursul Maestății Sale. Spune, că atât El cât și Regina au primit cu adâncă mulțumire sufletească chemarea să iee parte la sărbătoarea deschiderii, când un nou duh își face intrarea în zidurile Universității. Fost-a această școală înaltă mai bine de o jumătate de veac unscaltă de maghiarizare și de subjugare mai ales a Românilor. Deaci încolo va trebui să fie vatra științei celei adevărate, care ocrotește pe toți, și împarte tuturor dreptul ce li se cuvine. Declară apoi, că *dăruiește un fond de 400,000 Lei la înființarea și sprijinirea unui Institut pentru Istoria Românilor*, atât de vitreg tratată sub stăpânirea trecută. În urmă urează un viitor strălucit Universității, ai cărei nași au primit să fie Maestățile Lor.

Jurământul.

A urmat apoi vorbirea Rectorului *Sextil Pușcariu* și jurământul profesorilor numiți (erau vre-o 120), după care rând pe rând s'au ridicat trimișii statelor streine, ca Statele Unite ale Americii, Franța, Belgia, Anglia, Italia, Spania, Ceho-Slovăcia, Polonia, Olanda, și ai universităților din Paris, Lyon, Strassbourg. Toți vorbitorii au fost călduros aplaudați și trăiți, dar totuș mai mare trecere au avut trimișii Franței, Italiei și Spaniei, cari ne aduceau salutul fraților noștri de sânge din Apus. Și dintre aceștia mai mult a plăcut trimisul Spaniei, care în limba noastră a spus între altele: „*Trăian s'a născut la noi, ca apoi să vă nască pe voi!*”

A mai vorbit ministrul *Borcia*, *N. Iorga* în numele Academiei, *D. Gusti* și *Tarnavschi* și în urmă *Groze* delegatul studențimii, făgăduind, că toată tinerețimea își va ținea de sfântă datorință să lupte și în viitor pentru deplina noastră biruință și pe tărâmul științelor.

Prânzul serbătoros.

Abia a luat sfârșit serbarea din aula universității a și sosit vremea prânzului. Au și sburat automobilele până la sala cea mare a prefecturii, unde peste 360 de locuri își așteptau oaspeții. Fruntea mesii a ocupat-o Maiestatea Sa Regele, cu Regina de-a stânga și cu rectorul de-a dreapta, iar în fața Regelui a luat loc Mitropolitul Blajului *Vasile*, Principele *Carol* și Prințipesa *Elisabeta*. Prânzul s'a sfârșit cu o cuvântare a Rectorului *Pușcariu* și a Regelui *Ferdinand*.

La Teatrul Național.

Nu erau încă 5 ceasuri, când lumea se înghesuia spre zidirea încăpătoare a Teatrului Național. Ci oricât de încăpătoare ar fi, chiar de 10 ori să fi fost mai mare, tot nu ar fi putut să primească pe toți.

Își poate oricine închipui furtuna de urale ce a izbucnit din pieptul mulțimei la venirea Familiei Regale și în clipa când s'a înfățișat în teatru. Și să-și mai închipue omul și cântecul Imnului Regal cântat de faufara teatrului, și însuflețirea ce stăpânea pe toți cei de față —, atunci poate va bănuși ce a fost.

După mulcomirea ovațiilor la adresa Familiei regale muzica a cântat pe rând imnurile, (cântările naționale), ale tuturor aliaților. Apoi s'a reprezentat Poemul Unirii scris de *Zaharie Bârsan*. Ceeace a urmat după aceasta, cu mâna pe inimă pot spune, că a fost triumful, calea de biruință a jocurilor noastre naționale de pe sate. Condeiu din capul locului nu e în stare să talmăcească frumsețile jocurilor noastre, din Maramureș, Crișana, Banat, Târnavele, și mai ales ale horei și călușerului. Să fi văzut fețele trimișilor streini cu cât drag și sinceră mirare urmăreau jocurile, și te-al fi încredințat, că nu poate fi vorba de lauda noastră proprie. Farmec deosebit le-a dat acestor jocuri, portul nostru național.

Ziua III.

Defilarea trupelor.

Ceeace a urmat Luni, în 2 Faur, la 11 ceasuri, a fost ca un fel de încununare a tuturor serbarilor. A fost o arătare, a dovadă a puterilor noastre. Pe dinaintea unei tribune impodobile, a defilat în fața Regelui armata Sa, armata noastră.

Aș da cu barda în lună, dacă aș cuteza să încerc o descriere a ținutei soldaților.

E destul să spun, că trimișii aliaților într'un glas au mărturisit toți, că armata atât de bună ca a noastră nu poate să mai fie. Și o spun aceasta, ca să astup anumite guri.

Seara la 6 întreaga Familie Regală a părăsit Clujul.

Dar ce stau să-mai înșir? Mi-e frică să nu li-se urască oamenilor de scrisul meu. Macar, Doamne, multe aș mai fi avut de depănat! Totuși isprăvesc, zicând încă odată: *A fost înmăltător.*

Jalea Ungurilor.

Cu adevărat, că trebuie să-ți fie milă de bieții Unguri. Îmbătați până bine de curând cu celea mai frumoase visuri ei se văd striviți deodată și nimiciți. Ori cât le-am spus noi, să nu se împace cu soartea, ei n'au voit să ne creadă și până mai ieri alaltăieri credeau sus și tare, că nu vor pierde Ardealul și că tot ei vor fi stăpânii noștri.

Contele Apponyi, trimisul Ungurilor la Marele Sfat din Paris, acela, răutății căruia mai mult avem să-i mulțămim, că ne-am văzut uniți cu România-mamă, venind cu buzele umflate acasă dela Paris, s'a pus în conțelegere cu primul-ministru Huszár și a dat poruncă țării întregi, ca opt zile după oltă să jălească. Aceasta s'o facă, pentruca lumea întreagă să vadă, că nu este Ungur, care să nu simțască marea nedreptate ce i-se face țării.

În aceste opt zile se vor pune pe toate casele din țară unguerească steaguri negre, oamenii vor purta haine negre, nu se va juca teatru, nici cinematograf, cafenelele, crismele și toate localurile publice se vor închide, muzicele nu vor mai cânta, și întreg poporul va jălă.

Rău destul, că nu s'au trezit mai de vreme ungurii; rău destul, că abia acuma se trezesc și văd cu ochii prăpastia pe care ei înșiși și-au săpat-o. Nu era oare mai bine, dacă nu se amăgiau dela început și dacă din bună vreme se împăcau cu soartea? Se înțelege de sine, că acuma se simțesc foarte nefericiți. Ei și-au făcut-o însă cu capul lor.

Iuliu Maier.

Anul nou la Blaj

— Răspuns „Gazetei Poporului”. —

Cu titlul acesta scrie „Gazeta Poporului” din Sibiu un articol, care după părerea noastră nu trebuia scris. După ce spune câteva cuvinte de laudă despre Mitropolitul Vasile zice din cuvânt în cuvânt următoarele: *„Dar sufletul noului mitropolit deasupra turmei sale face o cotitură până la Dumnezeu cătră un om pământean din Roma, un vrednic arhiepiscop și dânsul, Papa latin, și nu se înfățișează înaintea Celui de sus, ca arhiepiscop în rând cu ceilalți ai tuturor Românilor”*. După ce apoi își bate joc de unirea bisericii unite cu Roma spune, că *„marii cărturari ești dela Blaj au fost dușmani cu Papa și au fost prigonii de vlădică din Roma mică (Blajul) și cei mai mulți s'au lăpădat de hainele și de visurile călugărești și au slujit neamului, iar la Blaj au rămas să se închine Papii oameni ușurei (auzitați?), cari nu odată au fost mai aproape cu sufletul de Ungurii asupra lor decât de poporul lor nenorocit”*. Și după ce bagă de vină bisericii unite pentru vlădicia Hajdudorogului și pentru ticăloșiile episcopului Majláth din Alba-Iulia îi roagă pe uniți să se facă neuniți, *„pentruca statul românesc nu poate avea două legi, precum nu poate avea două limbi”*.

Am arătat pe lung tot ce spune sora noastră mai bătrână din Sibiu despre biserica unită cu prilejul hirotonirii Mitropolitului Vasile. Am arătat pe truca să vadă și cetitorii noștri, că de ce părere e „Gazeta Poporului”. Și acuma vă întrebăm, iubiți cetitori, cetit-ați în gazeta noastră și numai un singur cuvânt de hulă ori de dispreț despre biserica neunită? Ocupatu-ne-am noi vre-odată cu astfel de lucruri? N'aș crede să ne răspundă cineva cu „da”.

Întrebăm pe sora noastră mai bătrână din Sibiu, că ce înțeles are să scrie în forma aceasta? Fiind și ea, ca și noi, foarte pentru popor, are lipsă poporul nostru de zizanie și de neînțelegere bisericăscă? Frumos lucru este, ca atunci, când toate gazetele românești scriu numai frumos despre Blaj, ea să-și bată joc de Blaj și de cărturarii lui?

Ne pare foarte rău, că „Gazeta Poporului” n'are altceva de lucru, decât să facă gălcoavă între frați. Noi nu-i vom răspunde. Nu pentruca nu i-am ști răspunde, că suntem la această foaie vre-o cinci profesori cu

destulă învățatură, ci pentruca nu vrem să ne sfădim și nu vrem, ca poporul nostru să apuce a învăța dela noi zizanie. Ne cade însă foarte rău, când o soră mai bătrână, care ar trebui să fie mai cuminte, scrie astfel de bazaconii. „Libertatea” din Orăștie scrie așa de frumos cu acest prilej, încât ar putea învăța dela ea și „Gazeta Poporului”.

Menirea foilor populare nu este să caute, care e religiunea cea mai bună, cea unită ori cea neunită, ci să dea lumină cetitorilor săi. Noi nu suntem nici foarte unită nici neunită, ci românească, și nu ne atingem de biserica nimănui. Și asta așteptăm s'o facă și celelalte foi românești. Foile bisericăști pot să scrie despre aceasta, cele populare însă nu.

Atâta însă tot îi vom spune sorei noastre mai bătrâne, că de altă dată ar fi mai bine să scrie despre altceva și să nu se incurce în astfel de lucruri, cari nu-i bine să le atingă omul. Nu-i frumos să dai cu noroiu în oameni nevovați și să spui despre Blăjeni, că „nu odată au fost mai aproape cu sufletul de Ungurii asupra lor decât de poporul lor nenorocit”. Asta-i o menționă obraznică, pe care numai cel mai răutăcios om a putut-o iscodi. Și celui ce a scris-o să-i și fie rușine!

Ce priveste apoi cele două biserici românești surori, marele învățat Iorga a spus, când a fost la Blaj, „că la noi nu există un popor pentru două biserici, ci două biserici pentru un singur popor”. Și mi-se pare, că dl Iorga este cu ceva mai cuminte, ca celea a scris și reledia „Gazeta Poporului”. Ori nu?

O rugăm deci pe sora noastră mai bătrână, să fie de altădată mai cuminte; să nu se atingă de ceace are omul mai scump, și mai cu seamă nu în zi de mare praznic, când nu e frumos să jignești pe nime.

Redacția „Unirii Poporului”.

Ce să lucrăm în Faur?

Mai sunt câte-va săptămâni și e aici primăvara, când se începe lucrul în toate părțile. Că gospodari cu minte, la începutul fiecărei luni trebuie să ne facem socoteala, cam ce avem să lucrăm, pentruca gospodăria să ne meargă cât se poate de bine și să nu suferim pagube. Lucrurile ce trebuie să isprăvim în Faur sunt următoarele:

Să alegem semințele, să le cernem și să le curățim, căci

la semănat, cu cât ne vom îngriji mai bine, cu atât ne vor fi și bucatele mai bune.

Prin livezi să împăstăm musuroaiele și să facem parașage pria cari să se scurgă apa pricinuită de zăpada ce se topește. Dacă sunt pietrii prin livezi trebuie strânse, dacă sunt trebuie astupate.

Ganoiu! cărat pe câmpuri în via, înprăstie-l, zama din el să intre în pământ de odată cu topirea zăpezii.

În arăturile de toamnă pe la sfârșitul lui Faur, dacă vreme bună, samăna cu ovas și alte semințe, cari pot pune mai de vreme.

Dacă în pământurile ce holdă de toamnă sunt mult grupi, mai ales la dos, pe cari zăpada nu se mai topește, și astfel holda ar putea să peară, împăstă peste zăpada puțină pleasă și se va topi mai ușor.

În jurul pomilor adună zăpada. În felul acesta îi va face să înflorească mai târziu și astfel să scape de un îngheț ce ar putea să-i mai ajungă.

Dacă ai pe pomi cuiburi de omide, stărpește-le cu frunze cu tot și arde-le de cu vreme, căci dacă le lasi nu mai scapi de ele și să facă multă pagubă.

La pomii tineri tale creștile, cari vezi că nu sunt de lipsă, iar locul tăierii unge-l cu ceară, să nu putrezească.

Pe la sfârșitul lui Faur poți să lucrezi și în grădina de legume. Să amănă ridicatul sălătă, ceapă și altele, ca la vreme să ai răsad bun.

Să ai grijă și de vite. De aoum încolo începe a le da nutreț de cel mai bun, ca să se apropie vremea arătării și trebuie să aibă puțere. Păzeste oile de prășila să nu bea apă din băltoace de zăoadă, că lapădă. Pregătește coșnițe pentru roii ce-ți vor iesi la primăvară, să nu trebiască atunci să umbi după coșnițe prin vecini, căci nime nu-ți dă bucuros.

Grijește și de vinul din pivnița și butoaiele secare, le umple tot la două-trei săptămâni.

Dacă în felul acesta nu vom face socoteala și nu vom lucra, totdeauna vom avea ferice și indestulare.

Ioan Pop Campeanu

Cum stă lumea și țara.

— Răvașul săptămânii. —

Din Țară.

Redeschiderea parlamentului. — Scrisoarea prințului nostru Carol. — Parlamentul felicită pe noul președinte al Franței. — Viața politică. — Domnii generali Averescu și Take Ionescu iau parte la alegeri. — Primul ministru Al. Vaida-Voevod în Londra. — Consiliul suprem și Basarabia.

Parlamentul.

»Unirea Poporului« a arătat în răvașul săptămânii din anul trecut, că deschiderea parlamentului este faptul cel mai însemnat în viața lăuntrică a neamului nostru.

Deputații trimiși acolo din voința liberă a întreg neamului românesc s'au văzut din nou împreună, bucurându-se, că a sosit vremea să se apuce de înfăptuirea legilor, cari sunt sortite să pună temelia României Mari și astfel să asigure tuturor locuitorilor ei pace și bunăstare.

Parlamentul s'a apucat de muncă. Toate asigurările și planurile ascunse cari le făceau și unii și alții, că după vacanță vom avea un guvern nou și că se va rândui alegerea unui nou parlament — toate acestea s'au dovedit de vorbe pripite cari nu se vor adevăra și împlini niciodată. Deputații aleși sunt aproape toți, cei mai de seamă reprezentanți ai poporului românesc, acum să-i vedem pe lucru, să-i facă datoria, să ne bucurăm eu toții de roada muncii lor din cel dintâi parlament al României Mari.

Principele moștenitor Carol.

Președintele camerei deputaților dl. N. Iorga dă cetire următoarei scrisori trimisă de principele Carol ca mulțămire către deputați pentru urările de serbători:

»Domnule președinte,

Urările pe cari ni le-ați adus în cel dintâi Parlament al României Mari, m'au pătruns adânc și au atins în mine toate coardele simțirii. Vă mulțămesc din toată inima și vă asigur dle președinte, că voi fi urmașul vrednicilor viteji din trecut, cari au fost totdeauna la datorie și al căror suflet cinstit și mare a fost închinat Țării.

Am apărut-o ca ostaș, și o voi sluji ca cel mai vrednic slujitor al ei.

Să trăiască Neamul românesc, unul și veșnic nedespartit, în vechile și glorioasele lui hotărâri de limbă și de viață națională.

ss. Carol

Principe al României.

Toți deputații ascultă în picioare citirea telegrammei prințului moștenitor care e simbolul bunelor nădejdi ale poporului românesc. Tot atunci președintele adunării deputaților în numele parlamentului român felicită pe noul președinte al Franței pe dl. Paul Deschanel prin următoarea telegramă:

Dlul Paul Deschanel în Paris.

Camera deputaților Regatului Românilor uniți salută în persoana noului Președinte al Republicii, nu numai pe eminentul reprezentant al sufletului francez contemporan, pe președintele camerei franceze în timp de ani îndelungați și apărătorul călduros al tuturor cauzelor drepte, dar și pe omul politic, care în olipa zbuciumărilor noastre celea mai dureroase, când noi dam lăpăte comune jertfa cea mai mare a celor din urmă a noastre eforturi și al nespulselor noastre suferințe — a găsit acele cuvinte de mângâiere și de încurajare, pe care noi nu le vom putea uita niciodată și care ni-au rămas ca o sfântă cheazășie pentru viitor.

ss. N. Iorga.

Președintele Camerei Deputaților.

Vieța politică. Dnii General Averescu și Take Ionescu.

Se știe, că acești doi fruntași ai vieții publice românești din cauze pe cari le va cumpăni mai bine viitorul, decum le-am putea talmăci noi fără patimă în adevărata lor lumină — nu au luat

parte la alegerile de deputați, dorind să se facă noui alegeri, nădăjduind astfel să ajungă în număr mare cu partizanii lor în Parlament ca ei să se poată numi favoritorii legilor, cari trebuie să le înfăptuiască parlamentul României-Mari.

Văzând însă trăinicia parlamentului de azi și hotărârile dorințe și gânduri de muncă ale noului parlament, acești doi fruntași — și-au schimbat părerea, s'au hotărât să între și ei în Parlament împreună cu câțiva alți fruntași din partidele lor — ca împreună cu puteri unite să muncească pentru buna prosperare a întreg neamului nostru.

Din acest prilej fruntașii blocului parlamentar, ai partidelor, cari au format guvernul, — s'au hotărât din stimă față de fruntașii opoziției să nu le pună contracandidați la alegerile parțiale ce vor avea în curând loc, ca astfel acești aleși fii ai neamului să poată ajunge în Parlament, să fie cu puterea lor de muncă spre ajutorul neamului — și spre folosul poporului.

Prim-ministrul Al. Vaida-Voevod la Londra.

În același timp, când viața politică se desfășură în chipul cel mai norocos pentru bunul mers al lucrurilor în

Țară, în aceeași vreme prim-ministrul României-Mari, dl. Al. Vaida-Voevod după ce a arătat respectul la marele sfat al păcii din nou dorințele drepte ale Românilor pentru a fi îndeplinite așa precum le dorește toată suflarea românească, a plecat și la Londra, să se înfăptoseze chiar la Regole Angliei, spre a cere și sprijinul puternicei împărății spre a putea înfăptui deplin toate cererile drepte ale Țării.

Dl. prim-ministrul Al. Vaida-Voevod după ce a avut o lungă consfătuire cu prim-ministrul Angliei dl. Lloyd George a fost primit într-o lungă audiență de Regele Angliei. În oinștea primului ministru român s'a dat un mare prânz serbătoresc de către primarul orașului Londra.

Fruntași ai vieții publice din Anglia au serbat în cuvântări însuflețite noul regat al României-Mari și pe primul ministru român.

Consiliul suprem și Basarabia.

Cele din urmă știri cari ni le aduc marile gazete ne împărtășesc știri îmbucurătoare, ci că Marele Sfat al păcii și-ar fi spus părerea în cauza Basarabiei, că ea trebuie să fie a României după toată dreptatea.

Din Lumea Lărgă.

Zilele din urmă ale marelui sfat dela Paris. — Retragerea lui Clemenceau dela sfatul Păcii. — Cuvântul de rămas bun al lui Lloyd George. — Pacea cu Ungaria. — Delegația ungurească s'a rentors acasă.

Marele Sfat dela Paris.

În săptămâna trecută Miercuri s'a întrunit împreună pentru cea din urmă dată Marele Sfat al păcii dela Paris — și reprezentanții țărilor aliate împreună s'au sfătuț cum ar putea și în ce chip să țină întrunirile din viitor ale aliaților pentru a duce la bun sfârșit târgurile de pace încopute de Marele Sfat, pentru a da odată lumii întregi pacea de totă dorită.

S'a hotărât ca toate afacerile marelui sfat, să treacă în puterea sfatului ambasadorilor, cari vor hotări pacea

cărmă și vor isprăvi lucrările conferinței de pace dela Paris. Întrunirile vor avea loc la Londra în capitala Angliei și guvernele aliate ale Franței, Angliei și Italiei doresc ca și reprezentanții Americii să se înfăptoseze la consfătuiri — să lucreze și pe viitor la olaltă.

Retragerea lui Clemenceau.

Tot în aceeași ocazie a Marelui Sfat, și-a luat rămas bun dela fostii săi tovarăși de muncă dl. George Clemenceau prim-ministrul Franței și președintele Consiliului

suprem, care retrăgându-se din fruntea treburilor țării, încetează de a mai fi Imputernicitul Franței pe lângă Consiliul suprem al păcii.

Imputerniciții și-au arătat în cuvinte mișcătoare recunoștința lor față de marele bărbat de stat francez pentru ajutorul și sprijinul dat marelui sfat de pace. Bătrânul om de stat a răspuns mulțumitor celor de față pentru cinstea adusă Franței — și printr'un duios cuvânt de rămas bun se desparte de marele sfat al păcii.

Cuvântul de rămas bun alui Lloyd George.

Intr'o strălucită cuvântare prim-ministrul Angliei, marele meșter al cuvântului Lloyd George, a adus un glorios tribut de recunoștință marelui bărbat francez spunând:

„Privesc drept cea mai mare onoare din viața mea, că am avut prilejul de a lua parte la marele sfat al păcii prezidat de un așa strălucit om de stat ca dl. Clemenceau. Recunoscând nepretuitele servicii pe care le-a adus D. Clemenceau în timp de preste un an cauzei păcii, îi mulțumim pentru nepărtinirea și statornicia cu care a condus constăturile noastre. Noi colegii săi dorim să-i arăta stima noastră și neclintita noastră speranță, că în retragerea sa pașnică să trăiască încă mult timp spre a vedea roadele străduințelor sale pentru mărirea și strălucirea Franței și reînnoita propășire a lumii întregi.“

Pacea cu Ungaria.

Din numărul trecut al gazetei noastre știți, că în sfârșit și Ungurii au fost chemați să-și asculte osânda din partea conferenței de pace. Condițiile de pace sunt grele pentru unguri și pecetănesc după dreptate ticăloșiile înfăptuite de poporul unguresc sute de ani de arândul peste popoarele supuse și subjugate lor. I-a ajuns dreptatea lui Dumnezeu!

Dar imputerniciții maghiari în frunte cu vestitul Aponyi în fața condițiilor păcii au mai cerut un termen de o săptămână, să se mai rentoarcă odată la Pesta să împărtășească guvernului condițiile păcii — și împreună să se mai sfătuiască asupra lor.

ȘTIRI.

Nou abonament la „Unirea Poporului“.

Cătră abonații noștri!

Toate gazetele noastre trebuie să lupte cu mari greutăți încă. Scumpetea cea mare nu vrea să scadă nici decăt. Hârtia de tipar, în loc să se ieftinească, se scumpește pe zi ce merge. Tot asemenea se scumpește zi de zi lucrul tipografiilor. Lucrătorii tiparului, ca să poată trăi de pe o zi pe alta, sunt siliți să ceară sporiri de plată în fiecare lună, sau în fiecare săptămână aproape.

Toate acestea ridicări de plăți și scumpetea hârtiei apasă pe umerii gazetelor. Noi trebuie să vărsăm zilnic sume grozave pe hârtie, la tiparniță, la postă, la împaturitoare și altor ajutoare ale noastre. Iar noi bani nu avem, decăt creștarașii, pe cari îi căpătăm dela abonenți.

De multă vreme însă nici bănișorii noștri n'am putut să-i primim, pentru că posta nu trimitea bani dintr'un loc într'altul. Așa că starea noastră, precum și a tuturor gazetelor românești, a fost foarte grea și este până în ziua de astăzi.

Acum, ca să putem face față marilor cheltuieli, pe cari scumpetea ni-le cere zilnic, suntem siliți să ridicăm și noi prețul abonamentului la fosie, precum au făcut-o toate gazetele românești.

De aceea, începând cu 1 Ianuarie abonamentul la „Unirea Poporului“ este precum urmează:

Pe un an întreg 40 C.

Pe-o jum. de an 20 „

Pe trei luni 10 „

Când vestim noul abonament, atunci facem băgători de stamă pe iubiții noștri abonenți vechi, precum și pe cei noi, că s'a deschis trimiterea banilor pe postă, deci îi rugăm, ca fără amânare să înceapă a ne trimite bănișorii de abonament, ca „Unirea Popo-

ruului“ să poată apărea ne tulburată și să-și poată îndeplini munca națională, căreia slujește cu toată dragostea și însuflețirea.

— **Intru mărirea lui Dumnezeu.** Credinciosul Ioan Handrea a lui Nicolae a dăruit pentru sfânta biserică gr. cat. din Mănărade 200 cor., iară tinărul orfan sosit acuma din America, Nicolae Hurbean, 100 cor. Le mulțamește în numele credincioșilor Păr. Ioan Handrea, paroh gr. cat. din Mănărade.

Dupăce biserica românească din Mănărade e ascunsă și la marginea satului, ca toate satele săsești, credincioșii fac tare bine că se gândesc din bună vreme, acuma, când sunt bani din belșug, la zidirea unei biserici noi, în mijlocul satului. Azi — mâne Târnavă le duce și casa parohială.

Nota Redacționii.

— **M. Sa Regina va pleca în America. Gazetele spun, că M. Sa Regina și principesele române vor pleca nu peste mult în America. Le va însoți și principele moștenitor Carol.**

— **Spania nu vrea să primească pe Imputernicitul Germaniei.** Fiecare țară având legături de prietinie cu celelalte trimite în fiecare capitală câte un imputernicit, care se îngrijește de buna prietinie dintre cele două țări și apără drepturile supușilor străini. Acești imputerniciți se numesc ambasadori. Așa a trimis Germania mai zilele trecute pe dl. Rosen de ambasador în Spania. Spania însă n'a voit să-l primească, pentru că dl. Rosen i-a fost cândva mare dușman. Așa ceva tare de mult nu s'a mai întâmplat cu o țară.

— **Câne decorat.** Comandantul cel mai înalt a nărilor de răboiu din Anglia are un câne, care a făcut răboiul împreună cu stăpânul său și în arma vitejilor făcând a primit mai multe decorații. Pe el se îl cheamă „Peggy“ și acuma vrea să-l vândă și cu banii ce-i va primi să ajute pe orfanii de răboiu.

— **Americanele suparate pe Europeni.** S'au suparat pe noi muierile din America, pentru că nu mai puțin de 14 mii de soldați americani, trimiși în vremea răboiului în Europa, s'au căsătorit luându-și femei europene. Au tot dreptul să fie suparate.

— **Boala somnului în Italia.** O foaie italiană aduce vestea, că în Roma și în Calabria s'a ivit boala așa numită a somnului, care e foarte primejdioasă și se sfârșește de regulă cu moarte. Doctorii stau neputincioși în fața acestei boale nouă și nu știu cum să o vindece. Bolnavii cuprinși de ea simțesc o mare oboseală, după care trupul începe a se întepenii. Ochiul se turbură și apoi capătă culoarea sticlei. Câte-odată întreg trupul devine nesimțitor și bolnavul nu și-l mai poate mișca. Adoarme și nimenca nu-l mai poate trezi; de regulă moare. Și în Paris au fost până acuma vre-o 40 de cazuri de boală de aceasta.

— **25 de ani în aceleași haine.** Un American se îndrăgostise tare de o fată, pe care a și logodit-o. Intr'o bună zi însă logodnica l'a părăsit mărindându-se după altul. Omul nostru în deznădejdea sa a hotărât atunci, că în semn de jale el nu va desbrăca hainele pe cari le-a purtat în ziua în care se întâlnise mai în urmă, cu logodnica, până nu se va întoarce ea iarăși la el. Și așa a și făcut. De 25 de ani tot cu aceleași haine a umblat până în zilele trecute, când vechea sa logodnică, murindu-i bărbatul, s'a întors la el și s'a căsătorit cu dânsul. Că apoi cum vor fi fost hainele acelea după 25 de ani de partare vă puteți lăchipi și Dumneavoastră.

— **Se scumpește iar mărfurile.** De o vreme înceacă valoarea Leului românesc iarăși a scăzut în străinătate și astfel mărfurile cari se aduc din țări străine în țara noastră se scumpește. Credem că guvernul nostru va face tot ce-i stă în putință ca să nu mai scadă Leul românesc.

— **Abonamentele din vechiul regat**, până la deschiderea legăturii de mandate postale cu Ardealul, să se adreseze pe numele directorului nostru, la Cameră, *București*.

— **Hărțile de o mie de coroane** ne fac tare mult năcaz. Se spune, că ștampila celor mai multe ar fi falsificată. Bancile și negustorii nu vreau să le primească și bietii oameni sunt silți să se scape de ele cu pierdere însemnată.

Nu s'ar putea da o ordonanță în privința aceasta, o ordonanță pe care s'o înțeleagă și sătenii noștri, cari nu știu să facă deosebire între »B« cel bun și »B« cel rău de pe ștampila?

— **Ciuma în Silezia răsăriteană**. Cea mai grozavă boală din câte se cunosco în lume este ciuma, care se lăpște ca fulgerul și omorâ pe tot al doilea bolnav cel puțin. Aceasta boală sice că s'ar fi ivit la partea răsăriteană a Sileziei, o țărișoară din fosta Austrie învecinată cu Ungaria. S'au luat toate măsurile, ca să nu se lăpșce mai departe.

— **Mare hoție pe mare**. O naie ruscască a pîecat înainte cu vre-o 20—25 de zile la Constantinopol. Pe mare i-au ieșit în cale o esată de hoți de mare, toți tureci, cari au omorît pe matrozi (soldații cari fac slujbă pe naie) și pe călători, au furat tot ce a fost pe naie și apoi au lăsat-o pradă valurilor. După mai multe zile de rătăcire naia a ajuns din întâmplare la țarm. Numai două muieri au mai rămas în viață, cari au spus ce s'a întâmplat.

— **O femeie curajoasă**. Pe ulițele Parisului un hoț de ziua mare s'a năpustit asupra unei doamne, voind să-i răpească tășcuța cu banii. Doamna însă nu s'a înfricat, i-a dat doi pumni, de hoțul a căzut la pământ și apoi l'a călcat în picioare. L'a ținut așa până a venit un polițist, căruia i-l'a dat în seamă. Doamnelor din Paris i-au trimis femeii curajoase mai multe buchete de flori.

— **Vânt grozav în Viena**. Miercuri în 14 Ianuarie s'a descărcat asupra orașului Viena un vânt foarte mare, care a pricinuit pagube mari în zidiri și grădini. Cam 30 de oameni, pe cari i-a apucat vântul pe uliți, s'au netericit.

— **„Unirea Poporului“** o scriu profesori din Blaj, oameni răsăriți dela sate, cari cunosc sufletul poporului, îi știu năcazurile și se trudesc să răspândească numai învățături bune, creștinești și simțiri naționale. »Unirea Poporului« prinde tot ceence se întâmplă în lume și în țară, și scrie pe înțelesul tuturor. Cereți numeri de probă.

— **Românii din America trimit ajutoare**. Românii din America nu uită pe Regina lor. Iacă din vremea războiului micile lor societăți trimiteau tot mereu frumoșele sume de bani M. S. Reginei, pentruca să le întrebuințeze pentru nevoile țării.

Războiul a înțetat, dar ei știu că suferința tot mai dăruiește și din când în când M. S. Regina primește și astăzi daruri dela frații noștri îndepărtați. Laudă și recunoștință acestor oameni buni la inimă.

— **Dacă se întâmplă ceva pe la Dumneavoaștră**, ori dacă aveți vre-un gând bun pe care ați dorî să-l știți și alții, ori aveți vre-o poveste sau vre un cântec frumos, scrieți la Redacția noastră, care primește astfel de lucruri și le tipărește cu drag în gazeta.

— **Cutremur de pământ în Mexico**. În statul Mexico din America s'a întâmplat un mare cutremur de pământ, care a despicat în două muntele numit Cerro de San Miguel și care fiind vulcan, adevărat munte aruncător de foc și vapoare, a nimerit orașul San Miguel.

— **Sămănăturile de grâu** cari au întârziat în toamnă s'au făcut în iarnă, așa că, dupăcum cetim în raportul ministrului de agricultură din România, pe anul venitor vom avea grâu de ajuns pentru țara întreagă.

— **Olanda nu vrea să-l dea pe Kaizerul în mâna judecătorilor săi**. Am arătat la vremea sa, că Marele Sfat pentru pace a hotărît să-l pedepsească pe Kaizerul și pe toți vinovații crâncenului războiu. A scris deci guvernului din Olanda, unde s'a refugiat nefericitul de Vilhelm, să-l dea pe fostul Kaizer în mâna judecătorilor săi. Olanda abia neurnu a răspuns, că ea nu-l dă. Acuma să vedem ce va răspunde la aceasta Marele Sfat.

— **Cat costă trecerea prin Elveția** Statul nostru a comandat din Franța 1000 de locomotive, (mașini cari poartă trenul), pentru ca să nu mai avem atâta năcaz cu trenurile. Dintre acestea au sosit zilele trecute 46 de locomotive și 92 vagoane. Căile ferate din Elveția au cerut statului român, pentruca au trecut aceste vagoane peste Elveția, nu mai puțin de un milion și 600 de mii de lei. Unde mai este apoi pretul trecerii prin Franța, Austria și Serbia? Să nu ne mirăm așadar că pe zi ce merge se tot s'umpesc toate.

Impotriva răspândirilor de știri

1. *Vor fi considerați ca infractori:*

a) *Acei cari fără rea credință prin localități publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica colportă, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.*

Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona sau trada se aplică pedepșele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

A ieșit dela tipar:

CALENDARUL

DELA BLAJ.

pe anul 1920.

Intocmit de „Unirea Poporului“.

Calendarul cuprinde:

Sărbătorile naționale și ale Familiei Regale. Sărbătorile bisericesti și alte zile schimbătoare. Prorocii despre umblarea veacului, după calendarul de 100 de ani. Celea douăsprezece luni cu sărbătorile de peste an și cu evangheliile duminicilor. Schimbările (fazele) lunii, cu umbrietul vremii. Treburile cu posta și Scara timbrelor (ștempelelor).

Partea pentru petrecoro și învățătură:

De anul nou, versuri de noroc. Noul Mitropolit al Blajului, articol de A. Lupeanu. Trandafir de pe cetate, poezie de I. U. Soricu. Răvașul vremii, ochire peste întâmplările mai însemnate dela sfârșitul marelui război și mai ales arătare cum s'a făcut România Mare. Un foarte frumos cântec din Basarabia, în graiul de pe acolo. Meșter Impărat poveste de Ioan Georgescu, Bolșevicii, adevărată vorbesc despre ei doi țărani. Om din popor, ministru în România-Mare. Apoi glume și mărunțșuri. Târgurile de țară date deschilnit într'o cârticică.

Chipuri.

Calendarul are câteva chipuri frumoase. Între altele chipul Noului Mitropolit dela Blaj, al Eroului dela Mărășești, Generalul Berthelot, Casa unde s'a isclit pacea și altele.

Aceia dintre cetitorii gazetei noastre, cari trimit plata foii pe un an înreg înainte și soresc banii la noi până în 1 Martie 1920, primesc în cinste calendarul.

La prețul de abonament să alătore însă încă 1 coroană pentru plata postei cu recomandație, ca să nu se piardă calendarul. Cui nu trimite coroana pentru postă, nu putem să-i trimitem calendarul.

Atunciinteri proșul calendarul o 4 coroane.

Prețul trebuie trimis pe înainte. E bine să se însoțească mai mulți oameni din sat, cărora le trebuie calendar. să pună banii laolaltă și să-i trimită cât mai în grabă pe adresa:

„Unirea Poporului“, Blaj,
(Județul Alba-de-jos).

Din lipsă de hârtie n'am putut tipări decât puține calendare.

Redactor responsabil:

IULIU MAIOR.

Număr corectat de Vasile Suciu.

„VULCAN“, societate industrială pe acțiuni în Blaj.

CONVOCATOR.

P. T. Domnii acționari ai societății industriale pe acțiuni „VULCAN“ se invită cu onoare în sensul §-ului 10 din statute la a VIII (opta) adunare generală ordinară, care se va ține la Blaj în 15 Februar st. n. 1920 după amiază la 4 ore în localul institutului „Patria“.

Obiectele vor fi:

1. Constatarea acțiilor depuse a acționarilor prezenți și a plenipotențelor înaintate (§. 14. din statute).
2. Deschiderea adunării, deaunirea notarului și esmiterea alor doi membrii pentru supravegherea scrutinului și verificarea procesului verbal.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere, bilanțul anului 1919 și darea absoluturului, distribuirea profitului curat și a sumei destinate spre scopuri culturale și fixarea marcelor de prezență pe anul 1920.
4. Propunere pentru urcarea capitalului societar și schimbarea §. 1, 4, 5, 8, 14, 18, 33, 34, 37 din statute.
5. Alegerea direcțiunii.
6. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune la cassa societății acțiunile, titlul provizor și eventual documentul de plenipotență cel mult până în 14 Febr. st. n. la 12 ore ziua. Blaj, 23 Ianuar 1920.

„VULCAN“, societate industrială pe acțiuni.

Direcțiunea.

Conto Bilanț pe anul VIII—1919.

ACTIVE:		PASSIVE:	
Nemărar în cassă	472.220.79	Capital societar	600.000.—
Investiri	200.000.—	Fond de rezervă	30.000.—
Debitori	24.400.—	Fond de amortizare	50.000.—
Mărfuri	10.622.50	Taxe de emisiune	21.200.—
Efecte	13.000.—	Creditori	30.140.—
Capital societar restant	25.600.—	Profit curat	14.503.29
	<u>745.843.29</u>		<u>745.843.29</u>

Conto Profit și Perdere.

ESITE:		INTRATE:	
Interese	1.213.84	Din vânzare de mărfuri și arândă	30.870.33
Asigurări	843.80		
Spese curente	2.098.20		
Salare	5.776.—		
Reparaturi	6.347.20		
Spese de porto	88.—		
Profit curat	14.503.29		
	<u>30.870.33</u>		<u>30.870.33</u>

Blaj, la 23 Ianuar 1920.

Pentru contabilitate:

Victor Muntean m. p.

Dr. Isidor Marcu m. p. Dr. D. Sabo m. p. I. F. Negruțiu jun. m. p. Alexiu Pop m. p. Eug. Nicola m. p.
prezident.

S'a revăzut și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine.

Blaj, 23 Ianuar 1920.

Gavril Precup m. p.
prezident.

Muntean m. p.

Vasile Suciuc m. p.

Propunere pentru înmulțirea capitalului societar.

1. Capitalul societar fixat în suma de 600.000 cor. prin §. 5. al statutelor se urcă prin emisiune de 3600 acțiuni à 500 cor. la 2.400.000.— cor.

2. Acționarii vechi au drept se subscrie din emisiunea aceasta tot după 1 acție veche două acții nouă. Astfel se asigură un capital societar de 1800.000 cor., iar restul de 600.000 cor. se poate semnă conform punctului 5. din această propunere.

Acțiunile vechi și certificatele de plătire sunt a-se prezentă la mâna dlui Alexiu Pop, la Administrațiunea Centrală Capitalară până în ziua de 1 Maiu 1920. Cei ce până la acest termen nu s'au anunțat la subscriere pierd necondiționat dreptul de prioritate. — Dacă proprietarul vechiu a murit, cel rămas e dator să-și dea deasă dreptul de creditate până în 1 Maiu 1920.

3. Prețul acțiilor se va răspunde în cinci rate lunari egale și anume: 1 Iulie, 1 Octobree 1920, 1 Ianuar și 1 Aprilie și Iulie 1921. Deodată cu rata primă se plătește și 20 cor. ca taxă de emisiune de fiecare acțiune. acționarii noi plătesc și suma ce trece peste valoarea nominală a acției. Se pot plăti și mai multe rate deodată.

Primirea ratelor se va constată prin titlu provizor și acțiunile se vor elibera după plățirea ratei ultime. Față de acționarii restanțieri se aplică §. 8. din statute.

4. Proprietarii acțiilor nouă vor primi 4% interese după ratele plătite, vor participa la dividendă anului 1922 și vor avea drept de vot la adunarea din 1921.

5. Acțiunile rămase nesubscrise le vinde direcțiunea tot acționarilor cu 600 cor. bucata. Încât acționarii vechi nu s'ar afla, direcțiunea le poate vinde și altora cu prețul de 600 cor. bucata. Acțiunile acestea se plătesc tot în cinci rate egale la termenii stabiliți pentru acționarii vechi, iar suma, ce trece peste 500 cor. se adaugă fondului de rezervă.

6. Adunarea generală autorizează direcțiunea, de a urea ori reduce capitalul societar și de a înregistra firma cu capitalul urcat ori redus.

Blaj, la 23 Ianuar 1920.

Direcțiunea.